

W.J. Hocking

De verborgen schat en de parel van grote waarde

'Het Koninkrijk der hemelen is ook gelijk aan een schat, in de akker verborgen, die iemand vond en verborg; en van blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker. Ook is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman die mooie parels zoekt. Toen hij één parel van grote waarde gevonden had, ging hij heen en verkocht alles wat hij had, en hij kocht hem. Het Koninkrijk der hemelen is ook gelijk aan een net, uitgeworpen in de zee, dat allerlei soorten vissen bijeenbrengt.'

Mattheüs 13:44-47

Inleiding

Het feit dat er in Mattheüs 13 zeven gelijkenissen staan is al voldoende om de aandacht van de lezer te trekken. Markus kreeg het voorrecht een extra gelijkenis te vertellen, die van de verborgen groei van het zaad (Mark. 4:26-29). Deze is, zo lijkt het, bij dezelfde gelegenheid uitgesproken, maar wordt in Mattheüs weggelaten. Terwijl aan de andere kant Markus slechts twee van de zeven gelijkenissen vertelt die we in Mattheüs 13 vinden. Markus voegt er wel aan toe: 'En met vele zulke gelijkenissen sprak Hij het woord tot hen, naardat zij het konden horen' (Mark. 4:33). Dit rechtvaardigt de gedachte dat de zeven gelijkenissen hier voor ons door de Heilige Geest zijn uitgekozen en gerangschikt voor een speciaal doel. Zonder verder uit te weiden over het getal *zeven* in de Heilige Schrift, kan het nuttig zijn te wijzen op een welbekende rij in het Oude Testament en nog een in het Nieuwe Testament.

De zeven feesten

Onder de wet moesten de Israëlieten zeven feesten vieren in de eerste zeven maanden van het godsdienstige jaar (Lev. 23). Elk van deze feesten sprak van opeenvolgende gebeurtenissen in de nationale geschiedenis.

- 1 Het *Paasfeest* heeft betrekking op de offerande van Christus, zoals 1 Korinthiërs 5:7 duidelijk aantoont.
- 2 Het feest van de *ongezuurde* broden. Dit is een beeld van de *heiligheid* van de gelovigen, die het gevolg is van het gestorte bloed van het Lam van God. Dat is nu al waar, en ook straks in de toekomst.
- 3 De schoof van de *eerstelingen*. Die wijst op de opstanding van Christus op de derde dag.
- 4 Het feest van de *beweegbroden*, die met zuurdeeg werden gebakken. Dit is een afschaduwing van de Pinksterdag, toen de Heilige Geest werd uitgestort en de gemeente werd gevormd uit Joden en heidenen.
- 5 Het feest van het *geklank*. Dit moest in de zevende maand worden gevierd op de nieuwe maan. Dit is een profetische verwijzing naar de nog altijd toekomstige en krachtige oproep die God zal doen aan Zijn oude volk.
- 6 De grote *Verzoendag*, de dag waarop de Israëlieten hun zielen moesten verootmoedigen. Dat zal op de juiste tijd worden vervuld, zodra Israël is hersteld en zij in de resultaten van de dood van Christus voor hen zullen delen.
- 7 Het *Loofhuttenfeest*, dat spreekt van de vreugde in het duizendjarig Vrederijk.

Deze schets is voldoende om aan te tonen dat de cyclus van feesten is bedoeld om een volledig tijdsoverzicht te geven van de geschiedenis van het volk van God. Daarvan moet zelfs nu nog een deel worden vervuld.

De zeven brieven

Een overeenkomst is te zien in de geschiedenis van de zeven gemeenten in Asia (Openb. 2 en 3). Zij stellen de opeenvolgende fasen voor van de belijdende kerk. Het begint met de achteruitgang van de toewijding in Efeze, en verloopt verder via tijden van onverschilligheid en het verlaten van de waarheid; het eindigt met de belijdenis zonder leven die wij vinden in Laodicea. Deze brieven omvatten de

tijd vanaf de apostolische eeuw tot aan de opneming van de ware gemeente en het oordeel over de valse kerk.

De gelijkenissen

Door deze voorbeelden is de weg bereid om in de zeven gelijkenissen van Mattheüs 13 een schets te zien van de opkomst, de voortgang en het einde van het Koninkrijk. Maar hoewel dit zo is, moeten we wel bedenken dat de Heer het rijk schetst in een bijzondere vorm: namelijk de gedaante die het aanneemt als gevolg van de verwerping van de Koning, terwijl Hij verborgen is in de hemel. Zijn verwerping wordt nauwkeurig meegedeeld in de voorgaande hoofdstukken van dit evangelie. Hier wordt zorgvuldig aangetoond dat Jezus van Nazareth de Messias was, Die volmaakt vervulde wat God tevoren had gesproken door de mond van Zijn heilige profeten. Hoewel Hij de beloofde Heiland was en Hij vele machtige werken deed om dit te bevestigen, weigerde het volk zijn Koning te erkennen. Het gevolg was dat het koninkrijk op dat moment niet kon worden geopenbaard met de heerlijkheid waarover de profeten hadden gesproken.

Een onverzoenlijke geest van verwerping en afwijzing kwam aan het licht bij de farizeeën, zodat zij de wonderwerken van Christus toeschreven aan een duivelse bron (Matt. 9:34; 12:24). Geen enkele zonde of laster kon dit overtreffen. Het was niet alleen lastering tegen de Zoon des mensen, maar ook tegen de Heilige Geest, Die Hem altijd leidde. Dit kon niet worden vergeven (Matt. 12:31). Daarom vinden we in hoofdstuk 13 dat de Heer in gelijkenissen begon te leren. Het koninkrijk der hemelen zou een nieuwe en verborgen gedaante aannemen vanwege de houding van het volk.

De gelijkenissen van Mattheüs 13 zijn in twee groepen te verdelen. De eerste vier zijn gesproken tegen het volk, nadat Hij uit het huis was weggegaan. Dit staat in contrast met de laatste drie gelijkenissen, die alleen tot de discipelen werden gericht in het huis. In de eerste groep worden de zichtbare aspecten van het koninkrijk getoond voor de mensen, in de tweede groep gaat het om de goddelijke kenmerken die alleen waarneembaar zijn voor het oog van het geloof. In de inleidende gelijkenis van de zaaier en de verschillende soorten grond waarin het zaad valt, laat de Heer zien dat alles afhangt van de manier waarop men het woord van het koninkrijk aanneemt. De zonen van het koninkrijk zijn niet alleen natuurlijke nakomelingen van vader Abraham, maar allen die Gods Woord horen en verstaan (Matt. 13:13). In de volgende drie gelijkenissen van deze groep – de dolik onder de tarwe; het mosterdzaad; en het zuurdeeg – verklaart de Meester

het vreemde feit dat het kwaad kan opgroeien naast het goede; in plaats dat het wordt weggedaan uit het koninkrijk door de uitoefening van gerechtigheid. Uiteindelijk is het koninkrijk zo ervan doortrokken, dat het kwaad zijn karakter meedeelt aan het geheel.

De vervulling van deze profetie is te zien in de kerkgeschiedenis vanaf de apostolische eeuw in Openbaring 2 en 3. Maar het is ook zichtbaar in onze tijd. Een absoluut zuiver christelijk getuigenis bestaat niet. Boze mensen en verkeerde beginselen sluipen binnen zonder opgemerkt te worden. Dit gebeurt op zo'n schaal en wijze dat de dienstknechten niet in staat zijn onderscheid te maken tussen goede en slechte vruchten. Beide moeten dus opgroeien tot de oogst. De gemeente van God heeft haar eerste liefde verlaten en is een wereldse macht geworden. Zo heeft men zich opengesteld voor het kwaad en hieraan een schuilplaats gegeven. Niet alleen ontstaat die situatie door het zich openstellen ervoor (de boom). Maar het komt ook voort van binnenuit (het verborgen zuurdeeg). Hiervoor waarschuwde Paulus ook de oudsten van de gemeente te Efeze. Er zouden zowel wrede wolven binnenkomen, die de kudde niet zouden sparen. Maar er zouden ook mannen uit hun eigen midden opstaan, die verkeerde dingen zouden spreken om de discipelen achter zich af te trekken (Hand. 20:29-30). Het bederf zou ontstaan door inwendige alsook door uitwendige oorzaken.

Dit is de uitwendige gedaante van het koninkrijk hier op aarde, na het heengaan van de Heer tot aan Zijn wederkomst. Dan pas zullen Zijn engelen uit het koninkrijk alle aanleidingen tot vallen wegdoen en degenen die de wetteloosheid doen (Matt. 13:14). Hierin ligt een groot verschil met de profetische aankondigingen van het Oude Testament, die een toestand van gerechtigheid en vrede beschrijven, zodra de Heer Jezus op de troon van David zal zitten. De waarheid zal dan uit de aarde spruiten en gerechtigheid zal van de hemel neerzien (Ps. 85:12). Maar tot op dat moment – zoals deze gelijkenissen laten zien – is het kwaad aanwezig in nauwe verbondenheid met het goede, zelfs te midden van hen die de naam van de Heer dragen.

In de laatste drie gelijkenissen, die alleen tot de discipelen zijn gericht, wordt de innerlijke aanblik van het koninkrijk getoond. Hier zien we wat alleen door het geloof kan worden begrepen. Het natuurlijke oog zal nooit de waarheid vatten die wordt voorgesteld in de gelijkenissen van de verborgen schat en de parel van grote waarde. Wat voor de mensen een gebrek lijkt, een geheel zonder onderscheid, wordt hier gezien als iets dat kostbaar en schoon is. Hierop zullen we later nog ingaan. In de laatste gelijkenis wordt de uiteindelijke scheiding voorgesteld, waarbij meer waarde wordt gehecht aan de goeden dan aan de

bozen. Het is al opgemerkt dat in de beide gelijkenissen in Mattheüs 13:44-47 de innerlijke waarde en de geestelijke schoonheid wordt getoond van het koninkrijk der hemelen. De zichtbare vermenging met het kwaad in de voorgaande gelijkenissen – tarwe vermengd met onkruid, de wijd vertakte lommerrijke boom, het zuurdeeg dat alles doortrok – was voor iedereen waar te nemen. Maar de verborgen schat en de zeldzame en kostbare parel wijzen op dingen die alleen de vinder naar waarde kan schatten. Onder de grote massa van christelijke belijders zijn de ogen gemakkelijk in staat ongerechtigheid te ontdekken, ongerechtigheid die vaak schuilgaat onder het mom van godsdienst. Maar alleen het oog van Gods alwetende genade is in staat de innerlijke waarde en de eenheid te zien onder zo'n weinig belovend uiterlijk.

Een verborgen schat

De eerste van deze drie gelijkenissen vergelijkt het koninkrijk der hemelen met 'een schat, in de akker verborgen, die een mens vond en verborg; en vanwege zijn blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker' (Matt. 13:44). De twee hoofdpunten in deze gelijkenis zijn:

1. de schat verborgen in de akker;
2. de koop van de akker omwille van de schat.

In de eerste plaats kunnen we ons afvragen wat er wordt bedoeld met het beeld van de verborgen schat. Soms heeft men aangenomen dat deze schat Christus Zelf is. Dit mede naar aanleiding van Spreuken 2:4-5 ('Als je de wijsheid zoekt als zilver, het naspeurt als verborgen schatten, dan zul je de vreze des HEEREN begrijpen, de kennis van God vinden'). Dan is de schat dus een verwijzing naar de vraag hoe de zegen van het evangelie kan worden verkregen. Ongetwijfeld is het centrale onderwerp van het boek Spreuken de ernst om ware wijsheid na te jagen. Als je zilver en schatten najaagt, worden de krachten erdoor geprikkeld tot inspanning. Zo behoort het ook te zijn in geestelijk opzicht. Maar in Mattheüs 13 gaat het om een soortgelijk beeld, dat voor een ander doel wordt gebruikt. Hier gaat het niet zozeer om de ijver van de zoeker, dan wel de waarde van de gezochte schat. Bovendien wordt niet de koning zelf, maar het koninkrijk als zodanig vergeleken met een schat die in de akker verborgen is.

Als we de algemene strekking van deze serie gelijkenissen in het oog houden, dan wordt de betekenis van het beeld wel duidelijk. In de verklaring tegenover de menigten van de uitwendige vorm van het koninkrijk in zijn verborgen gedaante,

gebruikt de Heer beelden die spreken over het goede dat in hoge mate vermengd is met het kwade. Naderhand geeft Hij aan Zijn discipelen de uitlegging van de tarwe en het onkruid. Het lijkt in zijn algemene betekenis op het zuurdeeg en het mosterdzaad. Daarop vergelijkt de Heer het koninkrijk met een verborgen schat, terwijl Hij een gelijkenis gebruikt die een zuiver en onvermengd karakter laat zien. Geen vermenging, zoals hiervoor. In feite maken de woorden in de gelijkenis het onmogelijk om te denken aan iets anders dan aan het volmaakte koninkrijk. In de voorgaande gelijkenissen worden beginselen meegedeeld, zoals onkruid, zuurdeeg en vogels. Ze tonen de waardevermindering ten opzichte van het beginstadium. Maar in deze laatste gelijkenissen is dat anders, de waarde wordt genoemd zonder nadere omschrijving of verklaring.

Het overwegen van deze waarheid leidt tot de conclusie dat Gods wegen van soevereine genade wonderbaar zijn. Inderdaad, Hij ziet ondanks alle nalatigheid, zonde, en misbruik van wat aan de mens is toevertrouwd, toch ook wat Hij vanuit Zijn eigen gezichtspunt voorstelt als een *schat*. Want hoe traag het menselijk hart ook mag zijn om alles wat geschreven staat te geloven, de waarheid blijft dat God in en door Christus Zijn welbehagen in mensen heeft gevonden. Hoewel het Nieuwe Testament ons deze openbaring in zijn diepste vorm geeft, wordt in het Oude Testament een soortgelijke uitdrukking gebruikt voor Gods uitverkoren volk. Van de berg Sinaï kwam het woord van de Heere tot de Israëlieten: 'U hebt zelf gezien wat Ik met de Egyptenaren gedaan heb en hoe Ik u op arendsvleugels gedragen en u bij Mij gebracht heb. Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij' (Ex. 19:4-5). Door het falen van het volk onder het eerste verbond werd dit doel van God nooit verwezenlijkt. Maar het is hierdoor niet tenietgedaan, want het is nog altijd waar. 'Want de HEERE heeft Zich Jakob verkoren, Israël als Zijn persoonlijk eigendom' (Ps. 135:4). In het duizendjarig rijk zal dit worden erkend door alle volken, vanaf het oosten tot het westen, want dan zal Hij Israël verlossen: 'Hij zal Zich over u verheugen met blijdschap. Hij zal zwijgen in Zijn liefde. Hij zal Zich over u verblijden met gejuich' (Zef. 3:17).

Maar in de huidige bedeling, waarin Israël onder vreemde volken woont, vindt de Heer te midden van Zijn koninkrijk toch een speciale schat. Ik denk hierbij niet zozeer aan Israël, dat past niet in het bestek van deze gelijkenissen. Nee, het zijn de nieuwtestamentische heiligen in het karakter dat zij hebben in de gedachten en het eeuwige voornemen van God. In de brief aan de Efeziërs wordt dit leerstellig voorgesteld. In het Mattheüs-evangelie was de tijd nog niet gekomen om meer te geven dan een zinnebeeldige voorstelling van deze kostbare

waarheid, die de grote apostel van de volken later in bijzonderheden zou meedelen. In zijn brieven leren wij dat de gemeente bestemd en aangewezen is als het middel voor de tentoonspreiding van Gods genade en wijsheid. Hier worden we niet alleen ingeleid in de onuitsprekelijke volheid van onze zegen in Christus, maar ook in het feit dat Zijn heilige Naam door ons zal worden grootgemaakt. God heeft ons tevoren door Jezus Christus tot het zoonschap voor Zichzelf bestemd, naar het welbehagen van Zijn wil, 'tot lof van de heerlijkheid van Zijn genade' (Ef. 1:5-6). En in Christus zijn wij erfgenamen geworden, waartoe wij tevoren bestemd waren naar het voornemen van Hem Die alles werkt naar de raad van Zijn wil, 'opdat wij zouden zijn tot lof van Zijn heerlijkheid' (Ef. 1:11-12).

Hier zien wij het kostbare karakter van de gemeente, wat overeenkomt met het beeld van de schat in Mattheüs 13:44. Het is een 'schat' vanwege het gebruik dat ervan kan worden gemaakt. En de heiligen zijn waardevol om de eenvoudige reden dat God Zich heeft verwaardigd om hen te gebruiken als het instrument waardoor Zijn veelvoudige wijsheid wordt geopenbaard. De Schrift verklaart immers dat het doel van God is dat nu door de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelvoudige wijsheid van God wordt bekendgemaakt (Ef. 3:10).

Maar deze schat is verborgen in de akker, en de akker is de wereld. De gemeente wordt in de brieven van Paulus beschreven als een verborgenheid. Dit is een geheim, dat tot op dat moment verborgen is geweest maar nu is bekendgemaakt. Dit klopt heel goed met het beeld (vgl. Rom. 16:25-26; Ef. 3:4-5, 9; Kol. 1:26; 2:2-3). In dit opzicht vormt de gemeente een tegenstelling met het volk Israël. Want toen Israël uit Egypte werd geroepen om Gods eigendom, Zijn bijzondere schat te zijn (Ex. 19:4-6), werd er niet gezegd dat die verborgen was in de akker. Hun verlossing van de onderdrukker en het binnenbrengen in Kanaän was de rechtmatige vervulling van de beloften die waren gedaan aan Abraham, hun voorvader. De roeping en de voorrechten van de hemelse gemeente waren nooit het onderwerp van beloften. Van Genesis tot Maleachi vinden we geen openbaring over de hemelse roeping van de gemeente. Dit was verborgen voor de mensenkinderen, verborgen in God. Alleen Hij was Zich van het bestaan van de schat bewust, alleen Hij wist en kende de waarde ervan. Maar er komt zeker een dag waarop de rechtvaardigen zullen stralen als de zon in het koninkrijk van hun Vader (Matt. 13:43). Christus zag de schat van te voren en Hij deed afstand van alles wat Hij bezat om de schat te verkrijgen, hoewel de grote waarde ervan het resultaat is van Zijn eigen genade en Zijn eigen verlossingswerk.

De tweede opvallende trek in de gelijkenis van de verborgen schat is dat het *veld* werd gekocht, met het doel om de schat te verwerven. Zoals we hier lezen: 'die

een mens vond en verborg; en vanwege zijn blijdschap daarover gaat hij heen en verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker' (vs. 44). We zien hier duidelijk overeenkomst met de leerstellige waarheid in de brieven, die door inspiratie zijn toevertrouwd aan de apostolische gemeenten en door hen weer aan ons en alle heiligen. Want de Heer heeft door Zijn grote verlossingswerk niet alleen de gelovigen gekocht, maar ook een recht verworven op de wereld waaruit wij genomen zijn. Dit is geen zaak die wij nu al kunnen waarnemen, maar een kwestie van openbaring. Het is werkelijk een feit dat de Heer door Zijn dood het eigendomsrecht heeft verworven op de hele mensheid en ook op de hele schepping.

Dit wordt in de Schrift in verschillend verband herhaald. Hij is de Heer van allen (Hand. 10:36). Hij heeft macht ontvangen over alle vlees, om eeuwig leven te geven aan allen die de Vader Hem heeft gegeven, maar ook macht om te oordelen (Matt. 20:28; Joh. 17:2; 1 Tim. 2:6; Hebr. 2:9-10). Hij verzoent niet alleen degenen die eertijds vijanden in hun gezindheid waren door de boze werken, maar Hij zal alle dingen verzoenen: hetzij de dingen in de hemel, hetzij de dingen op aarde. De heiligen van vandaag vormen Zijn bijzondere eigendom (Ef. 1:14; Kol. 1:20-22; 1 Petr. 2:9). Maar ook van de valse leraars wordt gezegd: 'de Meester die hen gekocht heeft' (2 Petr. 2:1).

In deze teksten vinden wij een duidelijk bewijs dat Christus een recht heeft verworven op de hele wereld, met inbegrip van degenen die nu de erfgenamen van het heil zijn geworden. In de tijd van het Oude Testament stond God bekend als 'de Heere van de hele aarde' (Joz. 3:13). Hij verdreef de inwoners van Kanaän en bracht Zijn uitverkoren volk in het beloofde land. En straks zal de Heer worden geopenbaard in de volheid van Zijn heerlijkheid en macht. Dan zal Hij de volken ontvangen als Zijn erfenis en de einden van de aarde als Zijn bezitting (Ps. 2:8). Maar dit gebeurt nog niet in de huidige bedeling. Want in Johannes 17 zegt de Zoon tegen de Vader: 'Ik vraag voor hen (d.i. de schat); niet voor de wereld (de akker) vraag Ik' (vs. 9). Samen met deze mededeling ten aanzien van de algemene heerschappij van Christus, worden in Mattheüs 13 twee begeleidende omstandigheden genoemd die nog een opmerking vereisen:

1. De vreugde bij het vinden van de schat.
2. Het afstand doen van alles om de schat te verwerven.

De vreugde bij het vinden van de schat

De profeten hebben getuigenis gegeven van de vreugde van de Heere over Zijn volk Israël, als het hersteld zal zijn (Jes. 62:4-5). Jesaja zegt hier: 'Tegen u niet meer gezegd worden: verlatene, en tegen uw land zal niet meer gezegd worden: woestenis, maar u zult genoemd worden: Mijn welgevallen is in haar, en uw land: getrouwde (...); zoals een bruidegom zich verblijdt over zijn bruid, zo zal uw God Zich over u verblijden'. Vergelijk ook Jesaja 65:19 en Zefanja 3:17. Maar dit zal straks gebeuren in de gezegende tijd dat de aarde vol zal zijn van de kennis van de Heere, zoals de wateren de bodem van de zee bedekken (Jes. 11:9).

Maar de waarheid die in de gelijkenis over de schat wordt voorgesteld, is dat zelfs in deze tijd – waarin onkruid en zuurdeeg en onreine vogels het koninkrijk der hemelen verontreinigen – de heiligen in het oog van de Heer een schat vormen die Hem veel vreugde verschaft. Het is inderdaad wonderlijk en onbegrijpelijk dat Gods genade zich verblijdt over mensen zoals wij! Toch blijft het een feit. Lukas 15 toont dat zelfs een berouwvolle zondaar vreugde teweegbrengt in de hemel, voor de engelen van God. Met wat voor uitbundige blijdschap zullen dan alle verlost worden voorgesteld in de heerlijkheid (Jud.:24). In Hebr. 12:2 staat geschreven dat Christus 'om de vreugde die voor Hem lag het kruis heeft verdragen, terwijl Hij de schande heeft veracht, en is gaan zitten aan de rechterzijde van de troon van God'.

Daaruit mogen we afleiden dat Christus van blijdschap over de schat alles heeft verkocht wat Hij had, om de akker te kopen. Want tegen een zondaar wordt nergens gezegd dat hij alles moet verkopen wat hij heeft, om het evangelie ten eigendom te verwerven. Het is zonder prijs, en zonder geld te krijgen. Er is ook geen verband met het woord dat gericht wordt tot de rijke jongeling: 'Ga heen, verkoop uw bezittingen' (Matt. 19:21). Dit was alleen een proef om te kijken of de strenge wetsbetrachter bereid was zijn plaats in te nemen als volgeling van de verworpen Messias. Hij faalde, zoals allen doen die in eigen kracht de weg van de navolging willen gaan, en die de gelijkenis van Mattheüs 13 van zijn kracht beroven. Een overeenkomst met het afstand doen van alle dingen om Christus' wil door Paulus, is er evenmin (Fil. 3:4-9). Want dit was de ervaring van iemand die Christus reeds kende. Het is totaal verschillend om Christus te vinden en dan alles prijs te geven voor Hem, of om alles op te willen geven om Hem te kunnen vinden. Dat laatste bestaat in de verbeelding van de mensen, maar het is niet wat het evangelie ons leert. Dit brengt ons tot het volgende punt.

Het afstand doen van alles om de schat te verwerven

De vinder verkoopt alles wat hij heeft en koopt dan de akker. Op welke wijze heeft Christus dat gedaan? In de eerste plaats ongetwijfeld op grond van Zijn lijden en sterven. Hoewel Hij gekomen was tot het huis van Israël als het beloofde Nageslacht van Abraham en van David om te regeren over het huis van Jakob voor eeuwig, heeft Hij in de huidige tijd afstand gedaan van die aardse heerlijkheid die Hij bezat door eed en belofte. En wel om de heiligen met een hemelse roeping te kunnen bezitten als Zijn eigendom, wat kennelijk niet mogelijk was geweest als het Koninkrijk toen in kracht was opgericht.

Daarom spreekt de Heer in Mattheüs 16:18 onmiddellijk over de gemeente, die zou worden samengesteld uit hen die Zijn naam belijden in de tijd van Zijn verwerping. Hij verbiedt Zijn discipelen de mensen te vertellen dat Hij de Christus is. Hij stelt Zijn Joodse titel terzijde en staat voor hen als de Zoon van de levende God. Hij wordt verworpen en gekruisigd (Matt. 16:16; Joh. 19:7). Maar als de Opgestane wordt Hij gepredikt aan allen, niet aan de Joden alleen. Want het evangelie verlost degenen die geloven van alle vroegere onderscheidingen en verenigt hen met Christus in de hemel. En dit gaat zelfs nu nog door, zolang de Heer afziet van Zijn Joodse rechten, opdat Hij Zijn schat kan bijeenbrengen uit deze wereld.

Conclusie

Als wij de beide gelijkenissen bezien, worden wij getroffen door hun algemene overeenkomst. In allebei waardeert de vinder zijn prijs zo hoog, dat hij ertoe genoodzaakt wordt afstand te doen van alles wat hij bezit om het kostbare bezit te verwerven. Hieruit kunnen wij concluderen dat de onderwerpen van de gelijkenissen nauw met elkaar zijn verwant, om niet te zeggen identiek zijn. Wanneer de schat bloot komt te liggen, lijkt die een kern van waarheid en trouw aan te duiden te midden van het geheel van de belijdende massa. Zo stelt de parel van grote waarde diezelfde kern voor, hoewel vanuit een ander gezichtspunt. Want deze gelijkenissen geven een dubbele aanblik van het goede in het koninkrijk der hemelen. Op gelijke wijze geven de derde en de vierde gelijkenis van de eerste reeks de kenmerken van het kwaad aan. Namelijk het mosterdzaad, dat de uitwendige vorm van het koninkrijk toont hier op aarde. En het zuurdeeg, dat het bederf toont wat het geheel doordringt.

Het verschil tussen de gelijkenis van de schat en die van de parel lijkt te zijn dat de eerste gelijkenis al de heiligen van God ziet als kostbaar in het oog van de Heer. Terwijl de tweede de unieke *eenheid* toont die het kenmerk is van de kinderen van God in de tussentijd waarin wij nu leven. Het woord 'schat' kan betekenen: goud, zilver, edelstenen, enz. Het is dus een samengestelde waarde en schoonheid. De schoonheid en de waarde van de parel hangt daarentegen geheel af van zijn eenheid. Daarom lezen we in de laatste gelijkenis dat de koopman 'één zeer kostbare parel' gevonden had (Matt. 13:46).

Het is van belang het onderscheid tussen beide gelijkenissen te zien. Het belang van de eenheid te stellen boven de persoonlijke ervaring is even fout als de persoonlijke beleving te stellen boven het gemeenschappelijke belang en de unieke eenheid. Een van beide aspecten te ontkennen of te verzwakken, moet leiden tot verwarring en falen in ons getuigenis. Het was ongetwijfeld op dat moment nodig de tweevoudige betrekking te openbaren, zodat men niet zou denken dat door de eenheid van het geheel (de parel) het persoonlijke element zou verdwijnen. Daarom gaat de schat in de akker vooraf aan de parel van grote waarde. De belangstelling van Christus voor de Zijnen wordt beleefd in de persoonlijke ervaring, voordat het gemeenschappelijke element aan bod komt. Wij zijn het eigendom van Hem, zo zien we, ieder afzonderlijk, en daarna ook gemeenschappelijk.

Deze volgorde van de waarheid vinden we ook in de brief aan de Efeziërs. Paulus schrijft daar aan de heiligen en getrouwen en hij onthult de raadsbesluiten van God ten opzichte van hen. Allereerst noemt hij de zegeningen die wij persoonlijk bezitten, en dan die van de hele gemeente. God heeft ons gezegend met alle geestelijke zegening in de hemelse gewesten in Christus. Wij zijn uitverkoren vóór de grondlegging van de wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor Hem in de liefde; terwijl Hij ons tevoren door Jezus Christus tot het zoonschap voor Zichzelf heeft bestemd, naar het welbehagen van Zijn wil. Wij hebben de verlossing door Zijn bloed, de vergeving van de zonden. In Hem hebben wij een erfdeel ontvangen. En in Hem zijn wij ook, nadat wij geloofd hebben, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte (Ef. 1:3-13. Deze zegeningen zijn het deel van iedere gelovige die in de genadetijd wordt gered: te Efeze en overal elders, zowel Jood als heiden. Ze zijn ons gemeenschappelijke deel, evenals de krachtige werking van God, die ons heeft levend gemaakt en opgewekt, hoewel wij eerst dood waren in zonden en misdaden.

Maar er is meer. In Efeze 2 wordt in het bijzonder uitgeweid over het feit dat Joden en heidenen, die ooit zover en zolang van elkaar waren gescheiden, nu in één lichaam met God zijn verzoend door het kruis. Wij waren allen kinderen van

de toorn, maar zijn nu samen levend gemaakt, samen mee opgewekt, ja zelfs samen in Christus Jezus geplaatst in de hemelse gewesten. Voor het geloof staat vast dat de oude onderscheiding tussen Jood en heiden is weggenomen. Inderdaad, het aardse onderscheid geldt niet in de hemelse gewesten, en alle gelovigen worden gezien *in Christus*. Er is geen sterker bewijs van de vestiging van een geheel nieuwe orde van dingen, dan wat hier wordt gegeven. Degenen die veraf waren, zijn nabij gebracht in Christus Jezus. Wij zijn door Hem één gemaakt, want Hij heeft die twee in Zichzelf tot één *nieuwe* mens gemaakt ('nieuw' in karakter, niet alleen in de tijd). Die twee zijn met God verzoend in één lichaam, door het kruis. Hij heeft vrede verkondigd aan hen die veraf waren en aan hen die nabij waren, en door Hem hebben wij beiden in één Geest de toegang tot de Vader. De volken, die vreemdelingen en bijwoners waren, delen niet alleen de persoonlijke maar ook de gemeenschappelijke zegeningen. Allen zijn medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God, 'opgebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf hoeksteen is, in Wie het hele gebouw, goed samengevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in de Heer; in Wie ook u mee opgebouwd wordt tot een woonplaats van God in de Geest' (Ef. 2:13-22).

Dit is een nieuwe openbaring, die tot dan toe onbekend was en waarop zelfs niet eerder was gezinspeeld. Noch de oudtestamentische geschiedenis, noch de profeten spraken erover dat Jood en heiden op gelijk niveau zouden worden geplaatst. Het was de verborgenheid van *Christus*, 'die in andere geslachten de zonen van de mensen niet bekend is gemaakt, zoals zij nu in de Geest geopenbaard is aan Zijn heilige apostelen en profeten: dat zij uit de volken mede-erfgenamen zijn en mede-ingelijfd en mededeelgenoten van de belofte in Christus Jezus door het evangelie' (Ef. 3:5-6). Hier wordt verklaard dat de bekeerde heidenen niet alleen mede-erfgenamen zijn (zonder klasse-onderscheid), maar leden van hetzelfde lichaam. Dit is 'de eenheid van de Geest', die een heel apart karakter heeft en tevoren niet bekend was gemaakt (Ef. 4:3).

In het duizendjarig rijk zal Israël zeker niet opgaan in de andere volken, en de heidenen zullen evenmin op gelijke hoogte worden geplaatst met Gods volk. Gods oude volk zal weer het hoofd zijn en niet de staart. Het nageslacht van Israël zal de volken in bezit nemen en de verwoeste steden bevolken (Jes. 54:3). De suprematie van Israël zal worden erkend: 'Dan zullen veel volken komen en machtige heidenvolken, om de HEERE van de legermachten in Jeruzalem te zoeken en om het aangezicht van de HEERE gunstig te stemmen. Zo zegt de HEERE van de legermachten: In die dagen zal het gebeuren dat tien mannen uit alle talen van de heidenvolken, vastgrijpen, ja, de punt van de mantel van een

Joodse man zullen zij vastgrijpen, en zeggen: Wij gaan met u mee, want wij hebben gehoord dat God met u is' (Zach. 8:22-23). 'Veel heidenvolken zullen op weg gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en zullen wij Zijn paden bewandelen. Want uit Sion zal de wet uitgaan en het woord van de HEERE uit Jeruzalem. Hij zal oordelen tussen vele volken en machtige heidenvolken vonnissen, tot ver weg' (Mi. 4:2-3).

Deze teksten zijn voldoende om duidelijk te maken dat de gelijkenis van de parel geen geschikt beeld is voor het koninkrijk dat dan wordt opgericht in kracht. De heidenen zullen immers ondergeschikt zijn aan Gods volk. Het is heel anders zoals het in Efeze staat, wat van toepassing is op het heden. In de brieven is het beeld van onze eenheid het menselijk lichaam: 'Want zoals het lichaam één is en vele leden heeft, en alle leden van het lichaam, hoewel vele, één lichaam zijn, zo ook Christus. Immers, wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van één Geest te drinken gegeven' (1 Kor. 12:12-13). Vergelijk dit ook met Romeinen 12:5; Efeziërs 4:12 en Kolossenzen 1:18. Dit beeld wordt toegepast om de huidige eenheid te illustreren, die ontstaat door het samenvoegen van verschillende delen. De leden – hoe verschillend ook in zichzelf –, worden met elkaar in overeenstemming gebracht door de Geest van God in de nieuwe situatie van onderlinge afhankelijkheid. Elk lid is nodig voor de volmaakte eenheid van het lichaam en voor het behoorlijk vervullen van zijn taak. Hierin ligt het verschil tussen deze beelden. De parel stelt een eenheid voor van grote schoonheid en waarde. Terwijl het lichaam de huidige eenheid laat zien van samenwerking en onderlinge afhankelijkheid. De gelijkenis laat ons Gods gedachten zien, de brieven onze praktijk op aarde.

De schoonheid, en daarom ook de waarde van de parel, overtrof die van alle andere parels. Hier vinden we het feit dat de Heer Jezus iets in de gemeente heeft gezien, wat het onuitsprekelijke welbehagen van Zijn hart oproept. Het komt ons niet toe te vragen hoe dit innerlijke kenmerk tot stand gekomen is. Het is wel zeker dat wij in onszelf nooit een reden kunnen vinden om die gedachte te rechtvaardigen. Het past ons meer om vol bewondering en aanbidding na te denken over de woorden van de Heilige Schrift: 'Christus heeft de gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven, opdat Hij haar zou heiligen, haar reinigend door de wassing met water door het woord, opdat Hij de gemeente voor Zich zou stellen, heerlijk, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, maar opdat zij heilig en onberispelijk zou zijn' (Ef. 5:25-27).

Christus heeft de gemeente lief in haar geheel, Hij gaf er niets minder voor dan Zichzelf. Zijn doel is nu haar aan Zichzelf voor te stellen, volmaakt en onberispelijk in heerlijkheid. Hij maakt hierop aanspraak op grond van Zijn offer. Toen Hij tot Israël kwam, kwam hij tot 'het Zijne'. Maar Hij gaf Zichzelf voor ons over (Tit. 2:14). Op grond van Zijn werk op het kruis verwierf Hij de gemeente, en dat niet op grond van een belofte of een profetie. Zoals het staat in de veelzeggende woorden van de gelijkenis: 'Hij verkoopt alles wat hij heeft, en koopt die akker'.

We hebben in het uitgebreide overzicht van het koninkrijk der hemelen in Mattheüs 13 gezien, dat er twee gelijkenissen zijn die het hart van Gods volk verzekeren dat – hoe groot de invloed van kwade beginselen of personen ook is op dat wat Zijn naam belijdt – zijzelf Hem veel te lief zijn dan dat Hij zou toelaten dat Zijn plan met hen zou worden verijdeld. De Heer kent ons en Hij heeft ons lief, Hij verheugt Zich over allen die de Zijnen zijn.

Oorsprong: Words of Help 63 - 83

